

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2019/2020

Obsah

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
1.1. Rizikové prostory školy	5
1.2. Školní poradenské pracoviště	5
2. CÍLE	7
3. Spolupráce	9
3.1. Spolupráce s učiteli	9
3.2. Spolupráce s rodiči	9
4. AKTIVITY PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY	10
a) Pedagogové	10
b) Žáci	11
Volnočasové aktivity	21
5. EVALUACE	22
6. LEGISLATIVA	23
Příloha č. 1 PPŠ Bezpečnostní plán školy	26
Příloha č. 2 PPŠ Krizový plán školy	28
Příloha č. 3 PPŠ Kyberšikana	38
Příloha č. 4 PPŠ Důležité kontakty a webové stránky	41
Příloha č. 5 PPŠ Školní literatura	44
Příloha č. 6 PPŠ Závěrečná zpráva	47

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Ředitel školy: Mgr. Miloš Lachnit

Telefon: 583414535

e-mail: Milos.Lachnit@3zszabreh.cz

Zástupce ředitele školy: Mgr. Radek Kozák

e-mail: Radek.Kozak@3zszabreh.cz

Telefon: 583414535

Mgr. Iveta Knižátková

e-mail: Iveta.Knizatkova@3zszabreh.cz

Telefon: 583414535

Školní metodik prevence: Mgr. Martina Jedelská

Telefon: 604 943 927

e-mail: Martina.Jedelska@3zszabreh.cz

Výchovný poradce: PhDr. Petra Tichá

Telefon: 583414535

e-mail: Petra.Ticha@3zszabreh.cz

Oblastní metodik prevence: Mgr. Hana Prejdová – PPP Šumperk

Počet pedagogických pracovníků: 44

Počet žáků na I. stupni: 308

Počet žáků na II. stupni: 295

Celkem: 603

Základní škola Zábřeh, Školská 406/11 je jednou ze tří zábřežských škol. Je situována v centru města.

Naši školu navštěvují žáci ze Zábřehu, ale i z okolních vesnic.

Před školou je malý park. Zadní prostory školy jsou chráněny plotem, brankou a bránou. Vchod do školy je zabezpečen vchodovými dveřmi, které jsou od první vyučovací hodiny uzamčeny. Vstup do budovy je možný pouze po zazvonění na kancelář školy. Škola zpřístupněna cizím strávníkům od 11:20, pak následují dohledy učitelů.

Školu tvoří dvě budovy - **hlavní budova** (třídy prvního a druhého stupně, tělocvična, odborné učebny, školní kuchyně a jídelna) a **budova dílen**, ve které se nachází čtyři třídy prvního stupně, odborná učebna - dílny a oddělení družiny.

V přízemí hlavní budovy jsou umístěny šatny, školní jídelna, školní kuchyně, cvičná kuchyň, jedna třída I. stupně a dvě oddělení družiny.

V mezipatře najdeme tělocvičnu s dívčími, chlapeckými šatnami a sprchami.

První patro – třídy I. stupně, sborovna, hudebna, kanceláře, kabinety. Od letošního roku se zde budou nacházet tři třídy druhého stupně. V následujícím mezipatře je odborná učebna přírodopisu. V ní najdeme i několik zvířat.

Druhé patro představují odborné učebny, které jsou zároveň kmenovými učebnami II. stupně a dvě třídy I. stupně. Dále se zde nachází knihovna a kabinety chemie, českého jazyka, zeměpisu – dějepisu, odborná učebna fyziky a dvě počítačové třídy.

Vyjdeme-li po schodech do dalšího patra ocitáme se před učebnou výtvarné výchovy, po její levé straně jsou umístěny dveře na půdu.

Součástí školního areálu jsou školní pozemky, hřiště s tartanovým povrchem, fotbalové hřiště a běžecká dráha, doskočiště pro skok daleký.

Každá třída má svou kmenovou učebnu. První stupeň tvoří 13 tříd, na druhém stupni se nachází 12 tříd.

Učitelé pracují se svými třídami. Podporují vzájemnou důvěru a komunikaci ve třídě, k tomu slouží třídnické hodiny, které si učitelé organizují v rámci svých kompetencí.

Vyučující jsou prostřednictvím školního emailu informováni o seminářích, které se v rámci práce s kolektivem a prevence pořádají. Třídní učitelé spolupracují s výchovným poradcem a metodikem prevence. Vzájemnou spolupráci předcházíme rizikovému chování žáků.

Žáci se pravidelně zúčastňují olympiád v českém jazyce, dějepise, matematice, chemii, přírodopise atd.

Nedílnou součástí výuky jsou sportovní aktivity – Sportovní den pro žáky I. a II. stupně, lyžařské kurzy, cyklistické kurzy aj.

V rámci ekologické výchovy se žáci 8. roč. zapojují do projektu **Uklid'me svět**. Škola podporuje třídění odpadu. Koordinátorka EVVOV zařazuje aktivity procházející napříč všemi třídami naší školy. Každoročně pořádá akce ke Dni vody.

Žákům prvního i druhého stupně jsou nabízeny zahraniční poznávací pobyty. V rámci nich žáci poznávají země Evropské unie, seznamují se s památkami, kulturou a tradicemi daného regionu.

Schránka důvěry se nachází v prvním patře hlavní budovy vedle ředitelny a je pravidelně kontrolována.

Odborná literatura se nachází v hovorňě. Od letošního roku odebíráme časopis PREVENCE.

Na škole funguje školní parlament, který se schází pravidelně jednou za měsíc, pořádá školní rekordy a různé akce, do kterých se zapojují žáci všech ročníků. Schůzky parlamentu organizuje výchovná poradkyně Petra Tichá.

Žáci vydávají školní časopis **Školčas**.

1.1. Rizikové prostory školy

Rizikovými místy školy jsou WC, šatny u tělocvičny, dále pak prostor mezi hlavní budovou a budovou dílen.

Všechna uvedená místa jsou pravidelně kontrolována stanoveným pedagogickým dohledem. (blíže viz. *Příloha č. 1* Bezpečnostní plán školy)

1.2. Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště je tvořeno školní metodičkou prevence (Mgr. Martina Jedelská), výchovnou poradkyní, která v současné době vykonává i funkci speciálního pedagoga (PhDr. Petra Tichá), speciálním pedagogem pro družinu (Mgr. Ladislava Gembalová), zástupkyní I. stupně (Mgr. Renata Hrdinová), školním asistentem (Jarmila Benešová).

Scházíme se dle aktuálních problémů, které je nutné řešit.

Konzultační hodiny:

Školní metodik prevence: Út 7:15 - 7:45, St 8:00 – 9:00, 12:35 – 13:20

Výchovný poradce, speciální pedagog: Út 14:40 – 15:20, St 8:00 – 9:30, Čt 10:45 – 11:30

Metodik prevence

- Koordinuje tvorbu, kontrolu, evaluaci a participaci při realizaci preventivního programu školy
- Realizuje aktivity zaměřené na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismus, xenofobie, prekriminálního, kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
- Metodicky vede činnost pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledává vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování
- Koordinuje vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování
- Provádí individuální a skupinovou práci se žáky s obtížemi v adaptaci, se sociálně vztahovými problémy s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání
- Spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování
- Kontaktuje odborné pracoviště a participuje na intervenci a následné péči v případě aktuálního výskytu rizikového chování
- Shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů
- Vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence rizikového

- Informační činnost: zajišťování a předávání odborných informací o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy, prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností, vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.

Výchovný poradce

- Poskytuje kariérové poradenství a pomáhá žákům při rozhodování o profesní orientaci.
- Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb překračujících kompetence školy
- Zajišťuje návštěvy žáků školy v informačních poradenských střediscích krajských poboček Úřadu práce ČR, informuje rodiče o možnostech využití těchto zařízení
- Zprostředkovává vstupní a průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání a intervenční činnost pro žáky se speciálními potřebami nebo mimořádně nadané žáky ve školských poradenských zařízeních
- Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a intervenční činnost pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- Spolupracuje učiteli při přípravě a vyhodnocování plánu pedagogické podpory,
- Pomáhá při naplňování podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními potřebami

2. CÍLE

SWOT – PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Dobré umístění školy v centru města. Snadná dostupnost ZUŠ a DDM Krasohled. • Spolupráce vedení školy – metodik prevence – výchovný poradce – učitelé • Spolupráce většiny učitelů v rámci školy • Kvalifikovanost učitelů • Podpora školy při dalším vzdělávání učitelů • Specializovaní koordinátoři • Flexibilita • Nabídka mimoškolních aktivit (nepovinné předměty, kroužky) • Intenzivní práce s dětmi, které neprospívají, i s dětmi nadanými • Podpurné projekty (práce se sociálně slabými žáky) • Školní akce vedoucí napříč školou např. ekologické akce, školní rekordy • Budování pozitivního vztahu ke škole • ITC	• Nedostatek peněz na prevenci • Zabezpečení školy • Malé personální zabezpečení dohledů • Nedůslednost některých vyučujících. • Sebepoškození u některých žáků • Chybí pravidelné třídnické hodiny • Školní jídelna (malá kapacita) • Velký počet dětí ve třídě. • Používání telefonů žáky ve škole, hry na telefonu. • Vzrůstající administrativa • Nedostatečná kapacita auly při výuce Tv. • Šatny • Ničení školního majetku
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Možnost nabídky odpoledních programů např. kroužek keramiky • Možnosti exkurzí a kulturních akcí pro žáky (muzea, výstavy, výrobní provozy, knihovny, koncerty, divadelní představení) • Vzdělávání učitelů – nové metody práce • Granty, spolupráce s nevládními organizacemi, s jinými školami, firmami • Spolupráce s rodiči • Spolupráce s PČR	• Chování některých žáků mimo školu. • Trend nadužívání ICT dětmi ve volném čase. • Špatný příklad životního stylu rodičů. • Nezáměr rodičů o děti. • Neefektivní další vzdělávání (nereagují na změny ve školství, nekvalitní nabídky) • Přetíženost učitelů • Rozšíření rizikového chování žáků (návykové látky, záškoláctví, kyberšikana, návykové látky, sociální sociálního vyčleňování) • Snadná ovlivnitelnost žáků

2.1. Dlouhodobé cíle

Všichni učitelé naší školy se snaží předcházet rizikovému chování žáků. Pokud je na naší škole zachyceno, snažíme se v rámci kompetencí odstranit takové jednání a poskytnou odbornou pomoc.

Učitelé by se měli dále vzdělávat v práci s kolektivy.

Učitelé společně se žáky vytvářejí zdravé klima třídních kolektivů. K tomu slouží zejména mimoškolní akce (exkurze, výlety, sportovní dny, branná cvičení apod.).

Znalost třídních kolektivů napomáhá k předcházení šikaně, popř. k jejímu odhalení v počátečních fázích.

Podporujeme zdravý životní styl, jako prostředek předcházení zneužívání návykových látek, alkoholu, tabákových výrobků. Upozorňujeme na nebezpečí konzumace nezdravých potravin. V rámci různých projektů je propagována zdravá výživa – Vitamínový den, Ovoce do škol. Školní jídelna zařazuje do jídelníčku luštěniny, ovoce a zeleninu.

Se zdravým životním stylem úzce souvisí uvědomování si svého těla a jeho respektování. Zejména u žákyň s nízkým sebevědomím je třeba budovat pozitivní vztah k sobě samým. Důrazem na správnou životosprávu dochází k prevenci mentální anorexie a bulimie.

Uvědomováním si svého těla vedeme žáky k předcházení rizikovému sexuálnímu chování. Žáci znají základní pojmy, znají význam slova „NE“ v sexuálním jednání, ví, jak se chrání před nechtěným těhotenstvím, pohlavními nemocemi. Ví, na koho se mají obrátit v případě nemoci, nechtěného těhotenství, učí se důvěřovat partnerovi apod.

Třídní učitelé na začátku školního roku seznamují žáky s povinností pravidelné školní docházky. V třídnických hodinách, hodinách občanské výchovy a výchovy ke zdraví učitelé s žáky budují zodpovědnost žáků za sebe samé, za pravidelnou docházku do školy.

Žáci se učí toleranci a respektování různých etnik a národnostních menšin. Respektují jejich odlišnosti, budují si vlastní názory, které jsou v souladu s právními normami tohoto státu.

Při přesunu mimo budovu školy získávají znalosti v oblasti dopravy. Učí se používat reflexní prvky, pravidla dopravy atd.

Respektují a chrání osobní i cizí majetek. Tato kompetence je vede k boji proti vandalismu a zodpovědnosti za půjčené a společné věci.

Důraz na oblast finanční gramotnosti vede k znalosti pojmů. Žáci ovládají hospodaření s finančními prostředky, vytváří vlastní rozpočty, touto znalostí předcházejí možnému zadlužení v budoucnosti.

2.2. Krátkodobé cíle

Zprostředkováváme přednášky, besedy, které se zaměřují na prevenci rizikového chování žáků.

Zařazujeme jednotlivá preventivní témata do vyučovacích předmětů.

Škola rozšiřuje nabídku kroužků, které nabízejí plnohodnotné využití volného času žáků.

Důležité informace jsou rodičům sdělovány prostřednictvím internetových stránek školy a na pravidelných třídních schůzkách.

3. Spolupráce

3.1. Spolupráce s učiteli

Vyučující jsou na začátku školního roku seznámeni s Preventivním programem školy (dále jen PPS) pro daný školní rok. Pravidelně jsou informováni o nových vyhláškách a změnách v metodických pokynech, které jsou určeny pro primární prevenci.

Učitelé začleňují témata primární prevence do vzdělávacího procesu, ve výuce jsou zdůrazňována témata primární prevence. Společně s výchovným poradcem a metodikem prevence spolupracují na zachycení varovných signálů rizikového chování a podílí se na diagnostice vztahů ve třídě.

Všichni učitelé se snaží o začleňování všech žáků do kolektivu, zejména žáků ze sociálně slabého prostředí.

Vyučující i vychovatelky školní družiny nabízejí žákům různé volnočasové aktivity – kroužky, sportovní a kulturní akce. Tím jsou děti vedeny k efektivnímu využití volného času, spolupráci.

Třídní učitelé jsou nejdůležitějším článkem spolupráce s metodikem prevence, neboť jako první odhalují rizikové chování svých žáků, následně komunikují s výchovným poradcem a metodikem prevence. Jejich společným cílem je odstranění takového chování.

Třídní učitelé jsou prostředníky v komunikaci se zákonnými zástupci žáků, mají přehled o jejich rodinném zázemí, zvláštnostech apod.

3.2. Spolupráce s rodiči

Škola v rámci prevence rizikového chování žáků nabízí zákonným zástupcům možnost konzultací se školním poradenským pracovištěm. Prostřednictvím webových stránek informujeme rodiče o důležitých změnách, které se týkají novelizací a doplnění legislativy v oblasti prevence.

Zákonní zástupci jsou o chování a prospěchu svých dětí informováni na třídních schůzkách, dále si mohou s jednotlivými třídními učiteli dohodnout individuální konzultace

Každá třída školy má zástupce ve Spolku rodičů, který se podílí na spoluorganizování tradičního školního plesu, kde je možnost pro neformální setkání rodičů s učiteli.

Rodiče pomáhají při organizování některých školních akcí pro děti.

4. AKTIVITY PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

a) Pedagogové

Výchovný poradce a školní metodik prevence se účastní setkání, která jsou pořádána oblastní metodickou prevence.

Další vzdělávání dle aktuální nabídky

b) Žáci

Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

ročník	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma	Časová dotace
1. roč.	Prvouka	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho zdraví	3
2. roč.	Prvouka	Člověk a jeho svět	Riziková místa a situace na cestě do školy, Školní řád a režim, pravidla chování, Příprava na vyučování Mezilidské vztahy Lidské tělo a jeho stavba Zdravý životní styl	3 1 3 3
3. roč.	Prvouka	Člověk a jeho svět	Lidské tělo a jeho stavba Dopravní výchova	4 4
4. roč.	Informační technologie	Vyhledávání informací a internet	Věrohodnost informací, bezpečný pohyb na internetu	2
5. roč.	Vlastivěda	Druhá světová válka	Holocaust, Terezín Finanční gramotnost Soužití lidí	1 1 1
6. roč.	Dějepis	Orientální despocie	Židé	1
7. roč.	Dějepis	Arabové, reconquista Doba Rudolfa II.	Islám Židé v rudolfínské době	1,1 1
8. roč.	Dějepis	Marie Terezie, Josef II. Cesta k I. světové válce	Postavení židovského národa antisemitismus ve Francii, u nás	1 1
9. roč.	Dějepis	Druhá světová válka Totalitní státy	Holocaust, Terezín	5 2

6. - 9. roč.	Anglický jazyk	Anglicky mluvící země	Seznámení s jinými kulturami, životním stylem	10
8. - 9. roč.	Německý jazyk	Německý mluvící země	Seznámení s jinými kulturami, životním stylem	4
8. - 9. roč.	Ruský jazyk	Rusko	Seznámení s jinými kulturami, životním stylem	4
9. roč.	Chemie	Léčivé a návykové látky	Vliv chemických látek na zdraví člověka	1
6. – 9. roč.	Tělesná výchova	Pohybový režim	Zdravý životní styl Zdravý způsob života a péče o zdraví Bezpečné chování	1 1 1
7. roč.	Zeměpis	Zeměpis světadílů a oceánů	Afrika Amerika Austrálie Asie	2 2 1 2
8. roč.	Zeměpis	Evropa	Obyvatelstvo Evropy Rusko	1 1
9. roč.	Zeměpis	Společenské prostředí	Obyvatelstvo	2
8. roč.	Přírodopis	Rozmnožovací soustava	buněčná podstata dědičnosti a její vazba na pohlavní rozmnožování	2
8. roč.	Svět práce	Péče o domácnost	Potraviny Příprava pokrmů	2 2
9. roč.	Svět práce	Osobnostní rozvoj	Osobnostní rozvoj	4

6. roč.	Informační technologie	Ochrana dat Internet a informace na internetu	Ochrana dat, zabezpečení dat Internet a informace na internetu	4
7. roč.	Informační technologie	Internet a informace na internetu	hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet	4
9. roč.	Informační a komunikační technologie	Internet a elektronická komunikace	bezpečnost na internetu další nebezpečí na internetu	3
6. roč.	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Vztahy mezi lidmi, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, osobnostní a sociální rozvoj	33
7. roč.	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a prevence, hodnota podpory zdraví, , osobnostní a sociální rozvoj	33
8. roč.	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	rizika ohrožující zdraví a prevence	17
9. roč.	Svět práce	Člověk a svět práce	Volba profesní orientace	17
6. roč.	Výchova k občanství	Člověk a společnost	Život v rodině Život mezi lidmi	10 4

Základní škola Zábřeh, Školská 406/11, Zábřeh

7. roč.	Výchova k občanství	Člověk a společnost	Život ve školních lavicích Komunikace Vlastnictví a majetek, finance	5 5 5
8. roč.	Výchova k občanství	Člověk a společnost	Člověk jako osobnost Vztahy mezi lidmi Právní řád ČR	5 5 5
9. roč.	Výchova k občanství	Člověk a společnost	Člověk a náboženství Finanční gramotnost Globalizace	4 20 4

Specifická prevence

Název programu	Zdravé zuby
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Naučit žáky péči o zuby, vést k pravidelné péči o chrup, pravidelné návštěvě stomatologa
Realizátor	DM drogerie
Cílová skupina	1. třídy
Počet žáků v programu	1. A, 1. B
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Zdravý životní styl
Ukazatele úspěšnosti	Pravidelná ústní hygiena
Termín	Březen 2019
Zodpovědná osoba	Renata Hrdinová

Název programu	Zdravé zuby
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Naučit žáky péči o zuby, vést k pravidelné péči o chrup, pravidelné návštěvě stomatologa
Realizátor	Lékařská fakulta UP Olomouc
Cílová skupina	Žáci 1. Stupně
Počet žáků v programu	Všichni žáci prvního stupně
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Podpora zdravého životního stylu
Ukazatele úspěšnosti	Zdravý životní styl
Termín	V průběhu školního roku (termín neupřesněn)
Zodpovědná osoba	Renata Hrdinová

Název programu	Úraz není náhoda
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Předcházení úrazovosti u dětí
Realizátor	Poradna zdraví Šumperk
Cílová skupina	Žáci 1. a 2. třídy
Počet žáků v programu	1. A, 1. B, 2. A, 2. B, 2. C
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Ochrana svého zdraví, zdravý životní styl
Ukazatele úspěšnosti	Znalost předcházení úrazům
Termín	Podzim
Zodpovědná osoba	Renata Hrdinová

Název programu	Dospívání a sexuální výchova
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Seznámení s problémy v dospívání
Realizátor	Vyučující
Cílová skupina	5. roč.
Počet žáků v programu	1
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Předcházení rizikovému sex. Chování
Ukazatele úspěšnosti	Dovednosti pro běžný život
Termín	V průběhu školního roku
Zodpovědná osoba	Renata Hrdinová

Název programu	Den bez úrazu
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Seznámení se složkami Integrovaného záchranného systému
Realizátor	IZS
Cílová skupina	Žáci 1. Stupně
Počet žáků v programu	Všichni žáci 1. stupně
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Ochrana zdraví
Ukazatele úspěšnosti	Dovednosti v běžném životě
Termín	Neupřesněno
Zodpovědná osoba	Renata Hrdinová

Název programu	HZS Olomouckého kraje – Zábřeh
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Předcházení vzniku požáru, hašení požáru
Realizátor	HZS Zábřeh
Cílová skupina	Žáci 2. Tříd
Počet žáků v programu	2.A, 2.B, 2.C
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Ochrana zdraví, majetku
Ukazatele úspěšnosti	Dovednosti pro život
Termín	Jaro
Zodpovědná osoba	Renata Hrdinová

Název programu	Jak správně naložit s penězi
Typ programu	Dotazník, diskuse, hra
Stručná charakteristika programu	Vztah k penězům a dalším hodnotám
Realizátor	Etické dílny
Cílová skupina	5. třída
Počet žáků v programu	5. A, 5. B, 5. C
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Finanční gramotnost
Ukazatele úspěšnosti	Umění hospodařit s penězi
Termín	listopad
Zodpovědná osoba	Martina Jedelská

Název programu	Poruchy příjmu potravy
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Seznámení se zdravým stravováním
Realizátor	Nutriční specialista
Cílová skupina	5.roč.
Počet žáků v programu	5. A, B, C
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Zdravý životní styl předcházení anorexii, bulimii
Ukazatele úspěšnosti	Pravidelné stravování
Termín	Neupřesněno
Zodpovědná osoba	Martina Jedelská

Název programu	GO
Typ programu	Hry
Stručná charakteristika programu	Spolupráce mezi žáky, seznamovací hry
Realizátor	Projekt Učíme se
Cílová skupina	6. roč.
Počet žáků v programu	6. D
Počet hodin programu	8
Návaznost programu na cíle PPŠ	Dodržování školního řádu
Ukazatele úspěšnosti	Dodržování pravidel školního řádu
Termín	Září
Zodpovědná osoba	Petra Tichá

Název programu	Jakou moc mají slova
Typ programu	Hra v rolích
Stručná charakteristika programu	Sociální hry na komunikaci, kritiku a chválu, nácvik konstruktivní kritiky, lži, pomluvy, vulgarismy
Realizátor	Etické dílny
Cílová skupina	6. A, 6. B, 6. C, D
Počet žáků v programu	6. třídy
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Zdravé klima třídy
Ukazatele úspěšnosti	komunikace ve třídě, ve škole
Termín	Únor
Zodpovědná osoba	Martina Jedelská

Název programu	Jan Amos Komenský
Typ programu	Hra v rolích
Stručná charakteristika programu	Etika, etické chování
Realizátor	Etické dílny
Cílová skupina	6. A, 6. B, 6. C, D
Počet žáků v programu	6. třídy
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Zdravé klima třídy
Ukazatele úspěšnosti	komunikace ve třídě, ve škole
Termín	Listopad
Zodpovědná osoba	Martina Jedelská

Název programu	Poruchy příjmu potravy
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Seznámení se zdravým stravováním
Realizátor	Nutriční specialista
Cílová skupina	7. roč.
Počet žáků v programu	7. A, B, 6. D
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Zdravý životní styl předcházení anorexii, bulimii
Ukazatele úspěšnosti	Pravidelné stravování
Termín	Neupřesněno
Zodpovědná osoba	Martina Jedelská

Název programu	Mezi námi děvčaty
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Seznámení s dospíváním
Realizátor	MP Education
Cílová skupina	Žákyně 7. třídy
Počet žáků v programu	7. A, 7. B, 7. C
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Předcházení nebezpečnému sexuálnímu jednání,
Ukazatele úspěšnosti	Intimní hygiena
Termín	Neupřesněno
Zodpovědná osoba	Martina Jedelská

Název programu	Rizikové chování (dle dohody)
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Nebezpečí dospívání, poškozování cizího majetku
Realizátor	OSPOD, MěP Zábřeh
Cílová skupina	Žáci 8. Tříd
Počet žáků v programu	8. A, B, C
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Osobnostní rozvoj
Ukazatele úspěšnosti	Chování v životě, společnosti
Termín	Neupřesněno
Zodpovědná osoba	Martina Jedelská

Název programu	Hrou proti AIDS
Typ programu	Interaktivní hra
Stručná charakteristika programu	Prevence nechtěného těhotenství, sexuálně přenosných infekcí včetně HIV
Realizátor	SŠSPS Zábřeh
Cílová skupina	Žáci 9. Tříd
Počet žáků v programu	9. A, B
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle PPŠ	Sexualita
Ukazatele úspěšnosti	Rozvoj osobnostních dovedností
Termín	říjen
Zodpovědná osoba	Martina Jedelská

Základní škola Zábřeh, Školská 406/11, Zábřeh

Název programu	Finanční gramotnost
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Seznámení s finančními dovednostmi
Realizátor	SPŠ Šumperk
Cílová skupina	9. ročník
Počet žáků v programu	9. A, 9. B
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Osobnostní rozvoj
Ukazatele úspěšnosti	Osobnostní rozvoj
Termín	Podzim
Zodpovědná osoba	Miloš Lachnit

Název programu	Probační a mediační služba
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Seznámení s probační a mediační službou, jejími kompetencemi, začleněním do právního řádu, interaktivní beseda
Realizátor	Probační a mediační služba
Cílová skupina	Žáci 9. Tříd
Počet žáků v programu	9. A, B
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Osobnostní rozvoj
Ukazatele úspěšnosti	Chování v životě, společnosti
Termín	Podzim
Zodpovědná osoba	Miloš Lachnit

Název programu	Antisemitismus a holocaust
Typ programu	Beseda s pamětníkem
Stručná charakteristika programu	Seznámení s dějinami holocaustu, doplněná o besedu s pamětníkem
Realizátor	Radek Hejret
Cílová skupina	9. ročník
Počet žáků v programu	9. A, 9. B
Počet hodin programu	3
Návaznost programu na cíle PPŠ	Potlačení rasismu, xenofobie
Ukazatele úspěšnosti	Tolerance k jiným etnikům, náboženstvím
Termín	neupřesněno (s ohledem na zdravotní stav pamětnice a jiné okolnosti)
Zodpovědná osoba	Martina Jedelská

Název programu	Poruchy příjmu potravy
Typ programu	Beseda
Stručná charakteristika programu	Seznámení se zdravým stravováním
Realizátor	Nutriční specialista
Cílová skupina	9.roč..
Počet žáků v programu	9. A, B
Počet hodin programu	1
Návaznost programu na cíle PPŠ	Zdravý životní styl předcházení anorexii, bulimii
Ukazatele úspěšnosti	Pravidelné stravování
Termín	Neupřesněno
Zodpovědná osoba	Martina Jedelská

Volnočasové aktivity

V současné době ve škole funguje 5 oddělení školní družiny. Družina je v provozu od 6:00 do 7:30 následně od 11:30 do 16:30. Vychovatelky školní družiny nabízejí žákům mnoho aktivit (návštěvy kina, divadelní představení ve škole, návštěvy plaveckého bazénu v České Třebové apod.)

Naše škola dále nabízí různé volnočasové aktivity - kroužky (sportovní, výtvarné, jazykové...).

5. EVALUACE

Na začátku školního roku byl Pedagogickou radou projednán Preventivní plán školy pro daný školní rok. Všichni učitelé byli seznámeni s jeho obsahem a zejména jeho přílohami, které jsou volně k dispozici ve sborovně. Preventivní plán školy byl zveřejněn na webových stránkách školy, kde se s ním mohli seznámit rodiče.

V září odjeli žáci 6.C na seznamovací pobyt „GO“. Tato třída byla sestavena ze žáků, kteří přišli z okolních škol a neznali se. Probíhaly seznamovací aktivity a hry zaměřené na spolupráci. V průběhu této preventivní akce vznikly mezi žáky přátelské vztahy. Pro žáky 6. B a 7. C byl připraven jazykový kurz s rodilým mluvčím. Jeho součástí byla i preventivní tematika (vzájemná spolupráce, budování třídního klimatu, vztahy mezi učiteli a žáky)

Naše škola každoročně organizuje preventivní programy pro žáky prvního i druhého stupně. Žáci prvního stupně mají preventivní aktivity, které organizuje paní učitelka Renata Hrdinová, která je garantem většiny preventivních programů na prvním stupni.

Na druhém stupni proběhly programy, které se zaměřily na specifickou primární prevenci. Snažíme se o to, aby každá třída měla minimálně jeden preventivní program. Na naší škole proběhly přednáška o ruských gulazích s etickým přesahem do dnešní doby, přednáška Probační a mediační služby. Pokračovali jsme v osvědčených přednáškách ETICKÝCH DÍLEN (pro žáky 5. a 6. tříd) a ETICE I., II. a besedách výživové poradkyně Denisy Hrdinové.

Jako velmi efektivní a zajímavou hodnotí žákyně 7. roč. přednášku o dospívání MEZI NÁMI DĚVČATY, kde se dozvěděly mnoho zajímavých informací o vývoji ženského těla. Přednášející má velmi přátelskou, ale i zábavnou prezentaci.

Několikrát proběhly intervence v třídních kolektivech, kde došlo k narušení vzájemných vztahů mezi žáky. Po intervencích došlo k zlepšení školního klimatu. Vztahy mezi žáky byly zjišťovány prostřednictvím sociometrických dotazníků.

Stejně jako v loňském roce i letos se na naší škole objevilo záškoláctví (řešeno v souladu se školním řádem, metodickými pokyny k omlouvání žáků a záškoláctví). Žáci byli potrestáni dle pravidel, které jsou uvedeny ve školním řádu.

Větším problémem se stává tzv. „skryté záškoláctví“, které podporují zákonní zástupci žáků. Stejně jako v loňském roce budou třídní učitelé důsledně dbát na omluvenky. V případě, že dojde k podezření na záškoláctví, budeme trvat na omluvenkách od lékaře. Tento postup byl uplatňován již v minulých letech a velmi se osvědčil.

Třídní učitelé musí i nadále budovat třídní klima a řešit aktuální problémy hned v začátcích. Je nutné do třídních kolektivů začlenit všechny žáky (sociálně slabé, s různými poruchami a odlišnostmi). Pokud si nebudou vědět rady, mohou se obrátit na školního metodika prevence a výchovného poradce.

Aktuální problémy řeší okamžitě a postupují v souladu s platným školním řádem.

Prostřednictvím dokumentace třídního učitele sledují absenci žáků a v případě pochybností informují metodika prevence a vedení školy o záškoláctví (skrytém záškoláctví).

Zapojují se diagnostiky třídy a preventivních programů a aktivit zaměřených na prevenci všech forem rizikového chování.

Snaží se o efektivní třídnické hodiny.

V letošním roce se na naší škole objevilo agresivní chování žáka. Rodičům byl dán kontakt na odborné pracoviště Vyhlička v Šumperku.

V tomto roce přišli dva žáci na výuku pod vlivem návykové látky (marihuana). Bylo postupováno v souladu s krizovým plánem školy, byli kontaktováni rodiče, Odbor sociálněprávní ochrany dětí (dále OSPOD), Policie ČR. Zdravotní stav umožnil návrat do vyučování. Později jeden z těchto žáků přinesl usušenou marihuanu do školy. Vzhledem k tomu, že se k držení látky přiznal, byla zabavena předepsaným způsobem a předána Policii ČR. O situaci byli informováni rodiče, OSPOD.

Ředitel školy dohlíží na efektivitu prevence rizikového chování. V jeho kompetenci jsou personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Ředitel svolává a spolupracuje na výchovných komisích.

6. LEGISLATIVA

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027
- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2021
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027
- Strategický protidrogový plán Ol. kraje na období 2019 - 2022
- Strategie prevence kriminality na léta 2016 – 2020
- Krajský plán primární prevence rizikových projevů chování v Olomouckém kraji na léta 2019 - 2022

ZÁKONY

- Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) Do zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), došlo k doplnění § 22a a 22b upravující práva a povinnosti pedagogických pracovníků a dále k doplnění § 31 školského zákona o postup v případě zvláště závažných porušení povinností stanovených zákonem. Více viz. *Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a k povinnému vyloučení žáka nebo studenta*
Další změny (např. vzdělávání cizinců) na:
<http://www.zmenyzakonu.cz/zakon.aspx?k=561/2004%20Sb.&d1=15082017&d2=01092017&cmd=compareshort>
- 562/2004 Sb. změna některých zákonů v souvislosti s přijetím školského zákona
- 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů - *návrh změny zatím neprošel legislativním schvalovacím procesem, platné je znění z 12. 1. 2016*
- Zákon o hazardních hrách č. 186/2016 Sb. Platný od 1. ledna 2017
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů - platné znění od 1. 7.2017
- Zákon č. 65/2017 Sb. **Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, účinnost od 1. 5.2017**

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 27/2016 Sb. **o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných ve znění účinném od 1. 9.2017:** <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/vyhlaska-c-27-2016-sb-o-vzdelavani-zaku-se-specialnimi-1>
- **Vyhláška č. 197/2016 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

- Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:

1. návykové látky
2. rizikové chování v dopravě
3. poruchy příjmu potravy
4. alkohol
5. syndrom CAN
6. školní šikanování
7. kyberšikana
8. homofonie
9. extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. vandalismus
11. záškoláctví
12. krádeže
13. tabák
14. krizové situace spojené s násilím
15. netolismus
16. sebepoškozování
17. nová náboženská hnutí
18. rizikové sexuální chování
19. příslušnost k subkulturám
20. domácí násilí
21. hazardní hraní

- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: 14423/99-22)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10194/2002 –14)
související normy: Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. (změny - platné znění od 1. 1. 2015 – více o ohlašovací povinnosti školy)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (č.j.: 25884/2003-24)
související norma: Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb. platné znění od 1. 6. 2015
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j.: 37 014/2005-25)

Preventivní program školy byl projednán pedagogickou radou dne: 2.9. 2019

Preventivní program školy je platný od 2.9.2019

Mgr. Miloš Lachnit
ředitel školy

Mgr. Martina Jedelská
školní metodik prevence

Příloha č. 1 PPŠ

BEZPEČNOSTNÍ PLÁN ŠKOLY PRO ŠKOLNÍ ROK 2019/2020

RIZIKO	MÍSTO	PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ
Kouření. Požár.	Chodby, záchody, šatny TV, nejbližší okolí školy	Dohledy, výchova ke zdravému životnímu stylu, preventivní programy
Užívání alkoholu	Chodby, záchody, šatny TV, nejbližší okolí školy	Dohledy, výchova ke zdravému životnímu stylu, preventivní programy
Užívání omamných psychotropních látek	Chodby, záchody, šatny TV nejbližší okolí školy	Dohledy, výchova ke zdravému životnímu stylu, preventivní programy. Budování důvěry mezi žáky a učiteli.
Šikanování, projevy násilí	Chodby, záchody, šatny TV, nejbližší okolí školy	Dohledy, výchova ke zdravému životnímu stylu, preventivní programy. Schopnost, dovednost učitelů rozeznat znaky a projevy šikany. Důvěra žáků k učitelům. Poučení žáků o šikanování
Kyberšikana	Chodby, záchody, družina, učebny PC, nejbližší okolí školy. Domácí prostředí	Jasná pravidla pro používání mobilů a tabletů ve škole. Důsledná prevence při práci v PC učebnách. Preventivní programy.
Poruchy příjmu potravy	Chodby, záchody, družina, jídelna, nejbližší okolí školy, domácí prostředí	Výchova ke zdravému životnímu stylu, preventivní programy. Všímavost učitelů, důvěra žáků k učitelům. Konzultace s PPP.
Rizikové sexuální chování, experimenty	Chodby, záchody, družina, nejbližší okolí školy. Domácí prostředí	Preventivní programy, výchova ke zdravému životnímu stylu.
Krádeže	Chodby, záchody, družina, nejbližší okolí školy	Jasná pravidla o přinášení a ukládání cenných věcí ve škole. Nenošení cenných věcí do školy. Zamykání šaten. Zdůrazňování etických zásad ve výuce. Preventivní programy.
Nebezpečné předměty a látky ve škole. Požár, výbuch.	Chodby, záchody, družina, nejbližší okolí školy	Důsledný dohled. Všímavost dohledu k nezvyklému chování žáků.
Vandalismus	Chodby, záchody, družina, nejbližší okolí školy	Důsledný dohled. Všímavost dohledu k nezvyklému chování žáků.
Cizí, ohrožující osoba ve škole	Prostory školy	Důsledný dohled, zamykání školních prostor. Všímavost všech (učitelů, zaměstnanců i žáků) k pohybu neznámých osob po škole

Cílem bezpečnostního plánu školy je účinné předcházení rizikům.

- Pro bezpečnost ve škole je důležitá spolupráce všech zaměstnanců, kteří spoluvytvářejí pravidla a dbají na jejich důsledné dodržování. Nezbytná je komunikace s rodiči, zákonnými zástupci žáků i s žáky samotnými.
- Zamykání školních prostor – v době dopoledního vyučování je škola uzamčena a každý, kdo přichází do školy se musí ohlásit u paní sekretářky. V době vydávání obědů od 11:20 je škola přístupná veřejnosti. Od 11.30 jsou na chodbách pravidelné dohledy učitelů, kteří zodpovídají za to, že do školy nevstoupí „podezřelá“ osoba.
- Všichni zaměstnanci školy si musí všimnout svého okolí, monitorovat zvláštnosti, při dohledech kontrolují i odlehlejší místa, na kterých by mohlo dojít k výskytu rizikového chování žáků.
- V rámci výuky bude kladen důraz na zdravý životní styl.
- Zaměříme se na budování důvěry žáků k učitelům i rodičům. Povedeme žáky ke konstruktivnímu řešení konfliktů, k zvládání krizových situací, k zodpovědnosti, spolupráci samostatnosti a zdravému sebevědomí. Budeme omezovat nežádoucí chování a podporovat to pozitivní.
- K prevenci rizikového chování budou využívány také třídnické hodiny.
- Škola podporuje nepřímou prevenci ve formě volnočasové aktivity žáků. V prostorách školy funguje několik kroužků. Žákům 1. stupně je nabízena možnost navštěvovat školní družinu.
- V případě potřeby může třídní učitel, metodik prevence i zákonný zástupce žáka využít pomoci poradenských zařízení.

Za rozpis dohledů zodpovídá: Mgr. Iveta Knižátková, zástupce ředitele
Preventivní programy zajistí: Mgr. Martina Jedelská, metodik prevence
Vypracovala: Mgr. Martina Jedelská, metodik prevence

Projednáno pedagogickou radou dne: 2.9.2019
Bezpečnostní plán školy je platný od: 2.9.2019

Mgr. Miloš Lachnit
ředitel školy

Mgr. Martina Jedelská
školní metodik prevence

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY ŠKOLNÍ ROK 2019/2020

Krizový plán školy slouží k řešení krizových situací, které by se mohly vyskytnout na naší škole.

1. **Prevence šikany** (zpracováno podle Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. 21149/2016)

Šikana je agresivní chování ze strany žáka/žáků vůči žákovi, skupině žáků, nebo učiteli/učitelům, které se opakuje a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně a v případě učitele také profesně.

Nikdo nemá právo ubližovat druhým.

Každý má právo požádat o pomoc. Všichni pracovníci jsou povinni věnovat náležitou pozornost všem projevům šikany.

Bude-li škola informována rodiči o náznacích šikany, bude řádně vyšetřena.

Všechny projevy šikanování budou považovány za hrubé porušení školního řádu.

Krizový scénář pro řešení počátečního stádia šikanování

Cíle vyšetřování

- KDO (kdo je agresorem a obětí?)
- KOLIK (kolik je agresorů a obětí?)
- KDE (kde se to děje?)
- CO (konkrétního se děje?)
- KDY (se to stává, stávalo?)
- JAK (se to děje?)
- JAK ČASTO (dlouho, šikanování trvá?)

1. Odhad

- Znaky (šikana x škádlení)
- Kritéria (počáteční x pokročilá)
- Oznámení vedení školy, nástin řešení a vymezení rolí
- CHRÁNIT ZDROJ INFORMACÍ!!!

2. Rozhovory s informátory a oběťmi

- nezpochybňovat, nebagatelizovat
- informace vždy ověřit
- vše zaznamenávat
- vytvořit si prostor pro rozhovor

3. Nalezení vhodných svědků

- nevybíráme si podle svých sympatií, ale podle jejich chování
- spolupráce s informátory a oběťmi (vytipují nám svědky)
- může vzniknout záměna jednotlivých rolí

4. Individuální, příp. konfrontační rozhovory se svědky

- rozhovory individuálně
- nesmí se konfrontovat agresor a oběť, ani jejich zákonní zástupci
- při konfrontaci doporučujeme max. 2

5. Ochrana oběti

- zvýšená pozornost
- zpřísněné dozory
- možnost nechat po dobu šetření obět' doma (se souhlasem vedení školy)
- stanovit pravidelný kontakt s rodiči

6. Rozhovory s agresory, příp. konfrontace mezi nimi

- bavit se o konkrétním popisu chování
- nenechat se svést k jinému viníkovi („Ale on to dělá taky!“) – udržet téma u daného žáka
- nutnost poskládané mozaiky – prostě vím
- při případné konfrontaci doporučujeme max. 2
- ochrana oběti a zdroje = nesdělím popis nemocného chování – používám jen to, co se dozvím od agresora

7. Výchovní komise

- za účasti vedení školy, TU, ŠMP, VP, rodiče žáka, příp. odborník
- poté může navazovat společné setkání s žákem
- cílem je spolupráce
- kontakty na instituce

8. Rozhovor s rodiči obětí

- jiný den než výchovní komise
- sdělit: kroky řešení, závěry, domluva na dalších opatřeních, možnost další spolupráce
- časový horizont
- spolupráce (ochrana obětí)
- kontakty na instituce
- rodiče jsou partneři, nikoliv protivníci
- nutný profesionální nadhled
- slušnost, empatie, příjemné prostředí
- rodičům jsou sdělena konkrétní fakta o jejich dítěti (závěrech vyšetření)
- dohoda o dalších nezbytných krocích

9. Práce s celou třídou

- uzavření celé záležitosti vedením školy před všemi žáky třídy
- informování o závěrech výchovní komise - vyslat signál „tohle se tu dít nebude“
- co sdělovat? - ne jména, co se stalo v obecné rovině, postoj školy k činu, další postup - budeme sledovat...
- nastavení nových funkčních pravidel
- TU + ŠMP informovat členy pedagogického sboru
- Je třeba jednotnost a důslednost celého pedagogického sboru

Výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně:

A. První (alarmující) kroky pomoci

1. Zvládnutí prvotního šoku – bleskový odhad vlastního šoku závažnosti a formy šikany
2. Bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

B. Příprava podmínek pro vyšetření

1. Zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy
2. Zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi
3. Pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře)
4. Oznámení na policii, paralelně navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

1. Rozhovor s obětí a informátory
2. Nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky
4. Rozhovor s agresorem, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora/agresory s obětí/obětmi

D. Náprava

Metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

Kyberšikana (úprava z 20.12.2017)

Jedná se o zneužití ICT (informačních a komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu (falešné profily na jméno žáka či učitele, prezentace ponižujících komentářů, videí, apod.). Jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Má mnohem větší dosah, čímž ještě více zhoršuje prožívání oběti.

Agresor může útok provést kdykoli a kdekoli. Může probíhat neustále.

Postup pro oběť:

1. Zachovat klid.
2. Uchovat důkazy.
3. Ukončit komunikaci s agresorem.
4. Blokovat pachatele a obsah, který rozšiřuje.
5. Identifikovat pachatele (pokud neohrozíme oběť).
6. Oznámit útok dospělým.
7. Vyhledat pomoc specialistů.
8. Žádat konečný verdikt (v případě řešení školou).

Řešení školou:

1. Informovat třídního učitele, ředitele školy a metodika prevence, popřípadě výchovného poradce.
2. Podpora oběti, zajištění důkazů za přítomnosti vyučujícího IT.
3. Zajištění ochrany oběti – zamezí v přístupu k PC, mobilu ve škole. Při zabavení mobilu je nutná přítomnost svědka (SIM kartu vložit do obálky, opatřit razítkem, zápisem)
4. Řešení situace. Rozhovor s obětí a svědky (Co? KDY? KDE? JAK ČASTO? ZAJIŠTĚNÍ DŮKAZŮ)
5. Provést písemnou dokumentaci
6. Informovat rodiče žáka.
7. Konzultovat řešení s dalšími institucemi.
8. Žádat konečný verdikt a informace (je nutné trvat na stanovisku všech zainteresovaných institucí)
9. Zvolit odpovídající opatření (postupovat v souladu se školním řádem, a dalšími strategickými dokumenty)
10. Realizace preventivních opatření (práce se třídou, aby se daná situace neopakovala).

Řešení z pohledu rodiče:

1. Zajistit bezpečí a podporu dítěte (pocit bezpečného domova).
2. Vyšetřit situaci (hledání příčiny).
3. Vyhnout se bezprostřednímu zákazu přístupu dítěte k IT.
4. Kontaktovat školu, specializovanou instituci, rodiče agresora (blokace, odstranění závadných materiálů, promyslet řešení, informovat Policii ČR).
5. Požadovat konečný verdikt (potrestání pachatele).
6. Vyvodit důsledky a stanovit opatření (spolupráce s institucemi, které kyberšikanu řešily, požadovat potrestání).
7. Spolupráce se školou, která kyberšikanu řešila (potrestání agresorů dle školního řádu a dalších metodických dokumentů).

Dále viz příloha č. 3

2. Prevence návykových látek (dle nové úpravy z roku 2019)

Školní řád stanoví přísný zákaz konzumace a držení návykových látek v prostorách školy a jejím okolí.

Alkohol je nejrozšířenější návykovou látkou. Je legální drogou, jejíž užívání je upraveno zákonem. Alkohol má komplexní účinky na lidský organismus, které se neomezují jen na ovlivnění psychiky nebo chování.

První zkušenost s alkoholem začíná kolem 11 roku.

A. Žák přinesl do školy alkohol.

Jde o porušení školního řádu. Žákům nelze prohledávat osobní věci.

1. Zajistit alkohol.
2. Informovat ředitele školy, školního metodika prevence, třídního učitele.
3. Kontaktovat zákonného zástupce dítěte.
4. Zjistit, kde dítě alkohol získalo. Pokud byl alkohol zakoupen v obchodě, informujeme Policii ČR.
5. Pokud byl alkohol přinesen z domu, informujeme zákonného zástupce. V případě opakování oznámit situaci na OSPOD.
Pokud rodina nespolupracuje kontaktujeme Policii ČR.

B. Žák ve škole požil alkohol

1. Zabránit v další konzumaci, zabavit alkohol.
2. Informovat ředitele školy, školního metodika prevence a třídního učitele.
2. V případě potřeby poskytnout předlékařskou první pomoc.
3. Pokud je žák bezprostředně ohrožen život nebo zdraví dítěte, neprodleně voláme zdravotnickou záchrannou službu (155)
4. Pokud stav nezletilého žáka nedovoluje další vzdělávání, kontaktujeme zákonného zástupce, aby si dítě přišel vyzvednout.
5. Opakované porušení hlásíme na OSPOD a Policii ČR.

C. Žák nabízí ve škole alkohol ostatním žákům.

Dopouští se přestupku.

1. Informovat ředitele školy, školního metodika prevence, třídního učitele.
2. Přivolat Policii ČR k prošetření situace.
3. Kontaktovat OSPOD (ze zákona máme oznamovací povinnost!).
4. V případě ohrožení života volat zdravotnickou záchrannou službu.

TABÁK

Tabákové výrobky jsou nejčastější ve formě cigaret. Návykovou drogou je nikotin. Průměrný věk první cigarety je kolem 10 – 12 let.

Zjistí-li pedagog užívání tabákových výrobků na školní, mimoškolní akci v rámci plnění školní docházky postupuje následujícím způsobem:

1. Informuje ředitele školy, školního metodika prevence, třídního učitele.
2. Zabavení tabákového výrobku, připojení zápisu o jeho zajištění.
3. Kontaktujeme zákonné zástupce žáka.
4. Při opakovaném užívání tabákových výrobků kontaktovat OSPOD.

Nesmíme prohledávat žáky!

Omamné a psychotropní látky (dále jen NL)

Marihuana, těkavé látky (ředidla, lepidla, plynné látky), pervitin, heroin, syntetické drogy (extáze) atd. jejich užívání se projevuje častými výkyvy nálad, vznětlivostí a agresivním chováním, úpadkem zevnějšku, ztrátou chuti a hubnutím.

Oznamovací povinnost podle § 367 tr. zákoníku se z hlediska trestního práva vztahuje pouze na tzv. distribuci NL.

A. Konzumace ve škole

1. Zabránit v další konzumaci.
2. Informovat ředitele školy, školního metodika prevence, třídního učitele.
3. NL zajistit za přítomnosti další osoby.
4. NL vložit za přítomnosti svědka do obálky a zalepit (používat rukavice!). Opatřit podpisy.
5. Posoudit zdravotní stav žáka. V případě nutnosti informovat rychlou záchrannou službu.
6. Sepsat stručný záznam s vyjádření žáka (za přítomnosti svědka). Předat školnímu metodikovi prevence.
7. Je-li ohrožen život žáka poskytnout předlékařskou péči, zavolat rychlou záchrannou službu, informovat Policii ČR.
8. Nehrozí-li ohrožení na životě, vyrozumět zákonného zástupce. Není-li žák způsobilý pobytu ve

škole, je nutné aby si je převzali zákonní zástupci. Pokud si ho nemohou převzít rodiče, kontaktujeme OSPOD.

B. Distribuce NL ve škole

Distribuce NL je v České republice považována za protiprávní jednání splňující znaky trestného činu. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

1. Podezření na distribuci NL ve škole okamžitě hlásit Policii ČR.
2. Informovat vedení školy.

C. Přechovávání NL ve škole

Přechovávání NL je vždy protiprávním jednáním.

1. Zajistit NL za přítomnosti svědka. NL vložíme do obálky, napíšeme datum, čas a místo nálezu, obálku přelepíme, přelep opatříme razítkem školy a podpisem pedagogického pracovníka a uschováme do školního trezoru.
2. Kontaktovat ředitele školy, školního metodika prevence, třídního učitele.
3. Provést krátký zápis.
4. Předat Policii ČR.

D. Zadržení látky, kterou považujeme za NL

1. Zabavenou látku nepodrobujeme žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nálezu ihned uvědomíme vedení školy, zákonného zástupce a Policii ČR.
3. Sepsat stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka.
4. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že žák zápis odmítne podepsat, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zákonný zástupce.
5. V případě intoxikace, předáme NL v obálce s podpisy, přivolanému lékaři, který se dostaví v případě, že to vyžaduje zdravotní stav žáka.

C. Důvodné podezření, že některý ze žáků má u sebe NL

Jedná se o důvodné podezření z protiprávního jednání.

Prohlídku žáka může provést pouze Policie ČR.

1. Informovat ředitele školy, školního metodika prevence, třídního učitele.
 2. Kontaktovat Policii ČR.
 3. Informovat zákonného zástupce nezletilého žáka.
 4. Žáka musíme do příjezdu policie izolovat od ostatních žáků, ale zásadně pod dohledem
- NEPROVÁDĚT PROHLÍDKU VĚCÍ!**

Následující krizové plány byly zpracovány podle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT č.j. 21291/2010-28)

2. Prevence záškoláctví

Záškoláctví je neomluvená absence žáka na základní nebo střední škole. Jedná se o přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku. Je chápáno jako porušení školního řádu.

1. Evidenci školní docházky vede třídní učitel.
2. Rodič je povinen omluvit žakovu nepřítomnost do 2 dnů od začátku absence.

3. Po návratu do školy žák neprodleně předloží omluvku třídnímu učiteli. Omluvu je nutné donést nejpozději do 3 dnů po skončení absence.
4. U každého podezření na výskyt daného jevu je nutné informovat metodika prevence a ředitele školy.
5. Pokud není omluva předložena, informuje třídní učitel rodiče. Pokud není omluva předložena ani po upomínce, učiní o tom třídní učitel záznam.
6. Písemná pozvánka k osobnímu jednání.
7. Schůzka zákonných zástupců s třídním učitelem (hledání nápravy za přítomnosti metodika prevence). Z jednání je proveden záznam.
8. Vytvoření a podpis Individuálního výchovného programu (spolupráce škola – zákonný zástupce)
9. Pokud selhala všechna jednání, postoupení další straně (OSPOD, Policie ČR).

Třídní učitel se řídí následujícím doporučením:

- a) Do 10 neomluvených hodin neomluvenou absenci řeší třídní učitel s rodičem, kterého pozve k projednání absence (telefonicky, doporučeným dopisem). Za přítomnosti metodika prevence, výchovného poradce projedná důvody nepřítomnosti, upozorní na povinnosti stanovené školským zákonem. Seznámí rodiče s možnými důsledky v případě nárůstu absence. O pohovoru je proveden zápis, který rodič podepíše a obdrží jeho kopii. Pokud odmítne, je to zaznamenáno. Následuje trest v souladu se školním řádem.
- b) Při absenci větší než 10 hodin svolá ředitel školy výchovnou komisi. Je proveden zápis o jednání, který zúčastnění podepíší. Je uloženo výchovné opatření podle školního plánu.
- c) Přesáhne-li absence 25 hodin je odesláno oznámení o zanedbání školní docházky s náležitou dokumentací na příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí nebo pověřený obecní úřad a informujeme policii.

Skryté záškoláctví: Při podezření na skryté záškoláctví má škola možnost požadovat omluvku od dětského popřípadě od odborného lékaře. (viz. Doplnění metodického pokynu MŠMT z 20.12.2017)

3. Sebepoškozování

Sebepoškozování je komplexní autoagresivní chování, které nemá fatální následky a které lze chápat jako nezralou, maladaptivní odpověď na akutní nebo chronický stres, nezvladatelné emoce nebo myšlenkové pochody.

K sebepoškozujícím technikám patří (řezání žiletkou, pálení kůže, škrábání, píchání jehlou, rozrušování hojících se ran, značkování rozpáleným kovem, kousání, údery atd.)

1. Při zjištění sebepoškozování informujeme:
 - a) metodika prevence, ředitele školy, rodiče.
 - b) V případě, že vyhodnotíme sebepoškození jako závažné, informujeme orgány sociálně právní ochrany dětí.
 - c) Pokud hrozí riziko ublížení si s následkem smrti, informujeme Policii ČR.

2. Rodiče jsou pozváni k projednání deviace s metodikem prevence, výchovným poradcem.
3. Rodičům je doporučeno vyhledat odborného lékaře. Pokud rodič nabízenou pomoc odmítne, informujeme odbor sociálně právní ochrany dětí.
4. Hledat řešení na půdě školy a rodiny.

Nevhodné řešení: snaha okamžitě odstranit sebepoškozující jednání, sankce, ignorace

5. Syndrom týraného a zanedbávaného dítěte (CAN)

Týrání se projevuje opakovanými zraněními včetně zlomenin, modřiny, řezné rány, otoky částí těla, otisky různých předmětů na těle atd.

Zanedbávání mívá tyto příznaky (trvalý hlad, podvýživa, chudá slovní zásoba, špatná hygiena, nenaočkování proti nemocem atd.

1. V případě podezření okamžitě kontaktovat vedení školy, metodika prevence, OSPOD, Policii ČR.
2. Učinit písemný záznam.
3. Postupovat v souladu s pokyny orgánů činných v trestním řízení.

Sexuální zneužívání

1. Jde o velmi citlivou záležitost, seznámit se situací co nejužší okruh osob.
2. Komunikovat s dítětem. Získat jeho důvěru, informovat ho o nutnosti oznámit vše na policii.
3. Informovat vedení školy, metodika prevence, OSPOD, Policii ČR
4. **Nevyšetřovat, dále nepátrat!**

Dítě je obětí sexuálního napadení (Dítě je napadeno cestou do školy)

1. Informovat vedení školy, metodika prevence, zákonného zástupce, Policii ČR, OSPOD.
2. Zůstat s dítětem do příchodu rodičů.

6. Poruchy příjmu potravy (mentální anorexie, bulimie)

Poruchy příjmu potravy se projevují nadměrným strachem z tloušťky.

1. Dítě výrazněji hubne, bylo přistiženo při zvracení, sebepoškozuje se.
2. Informovat vedení školy, třídního učitele, metodika prevence.
3. Kontaktovat rodinného zástupce.
4. Sepsat zápis.
5. Rodičům doporučit odbornou pomoc.
6. Spolupráce školy a rodiny.

7. Vandalismus

Svévolné poškozování a ničení veřejného či soukromého majetku.

1. Jednota pedagogického sboru v oblasti názorů na standardy chování.
2. Dohled nad žáky.
3. Komunikace se žáky.

4. Průběžná prevence během celého školního roku.
5. Vytváření vhodného třídního a školního klimatu.
6. Netolerance jakéhokoliv závadného chování.
7. Zakotvení podmínek pro zacházení se školním majetkem, včetně náhrady a sankcí ve školním řádu.
8. Výchova prací – uvedení věci do původního stavu viníkem, nebo za pomoci rodičů.
9. Trénink zvládání agresivity, nácvik odolnosti proti stresu.

Spolupráce s organizacemi:

<i>Název</i>	<i>Kontaktní osoba</i>	<i>Telefon</i>	<i>e-mail</i>
Krajský školní koordinátor prevence	PhDr. Ladislav Spurný	585508545	<u>l.spurny@kr-olomoucky.cz</u>
PPP Šumperk	Hana Prejdová	583214278	<u>hana.prejdova@ppp-sumperk.cz</u>
SPC Schola viva Šumperk	PaedDr. Marcela Iliadisová	583222324	<u>spc@schola-viva.cz</u>
OSPOD Zábřeh	Hana Hořčicová	583 468 172	
Policie ČR Zábřeh		974779741	<u>suoopzabre@mvr.cz</u>

Vypracovala: Mgr. Martina Jedelská

Projednáno pedagogickou radou dne: 2.9.2019

Krizové plány jsou platné od: 2.9.2019

Mgr. Miloš Lachnit
ředitel školy

Mgr. Martina Jedelská
školní metodik prevence

Příloha č. 3 PPŠ

Kyberšikana

Charakteristika

Je jednou z forem psychické šikany. Je to zneužití ICT (informačních a komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrožit, ublížit mu (falešné profily na jméno žáka či učitele, prezentace ponižujících komentářů, videí, apod.). Jedná se o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Má mnohem větší dosah, čímž ještě více zhoršuje prožívání oběti.

Kyberšikana bývá u dětí školního věku často doplňkem klasické přímé a nepřímé šikany.

Specifika kyberšikany

- ✓ větší anonymita, kterou poskytuje virtuální realita, umožňuje stupňovat agresi a dovolit si to, co by si agresor vůči oběti přímo nedovolil
- ✓ jednosměrná komunikace znemožňuje agresorovi vnímat reakci oběti. Agresor se tak nemusí chovat empaticky a nemá příležitost si uvědomit důsledky svého konání. Oběť nemůže bezprostředně reagovat.
- ✓ nezáleží na místě, kde k šikanování dochází, ani na době, kdy útok oběť zastihne. Útoky kyberagresora mohou oběť dosáhnout kdykoliv a kdekoliv. Velmi rychle tak oběť ztrácí pocit bezpečí i tam, kde doposud byl zcela samozřejmý.
- ✓ kyberšikana probíhá dlouho skrytě, klasické znaky šikany u kyberšikany chybí, což ztěžuje kontrolu a umožňuje její rychlejší šíření
- ✓ vzhledem k tomu, v jakém prostředí k šikanování dochází, je zaručeno velké publikum
- ✓ kyberšikanování může být způsobeno i neúmyslně
- ✓ kyberšikana se nemusí odehrávat opakovaně

Typy kyberšikanování

- 1) přímé útoky
 - útočník → oběť
- 2) útoky v zastoupení
 - útočník → třetí osoba → oběť

Nejčastější projevy/způsoby kyberšikanování

- ✓ zasílání urážejících, útočných, zesměšňujících a zastrašujících či oběť ponižujících e-mailů a SMS zpráv, výhrůžné telefonáty, obtěžující chatování
- ✓ tvorba webů a blogů, které různými způsoby (verbálně, graficky, zvukově) oběť urážejí a ponižují
- ✓ fotografování a nahrávání oběti a posílání pořízených záběrů známým dotyčného nebo jejich vystavení na internetu

Kyberšikana a zákon

Kyberšikana může nabývat skutkovou podstatu trestných činů – omezení osobní svobody, krádeže, ublížení na zdraví, poškození cizí věci, vydírání, znásilnění atd. Soud může osobě mladší 15 let uložit opatření jako dohled probačního úředníka, zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu v rámci SVP, ochrannou výchovu.

Nelegální činy, které se vážou na internet, jsou popsány v souboru zákonných norem trestního zákona – zákon č. 140/1961 Sb.

Kdy kyberšikanu řeší škola

Škola by se měla kyberšikanou zabývat vždy, když se o ní dozví. Základním úkolem musí být zmapování konkrétního případu, které nám pomůže se rozhodnout pro správný postup řešení. Poslouží k tomu zodpovězení tří otázek:

- 1) týká se kyberšikana žáka mé školy?
- 2) Jak jsem se informaci dozvěděl?
- 3) Děje se kyberšikana během vyučování?

Preventivní opatření ve škole

Záměrem preventivních opatření je předejít útokům a obrana před agresorem. Škola v rámci multimediální výchovy žáky seznamuje s pravidly používání komunikačních technologií ve škole a tak se snaží snižovat riziko útoků.

- 1) Školní řád – pravidla používání ICT, mobilních telefonů (během vyučování, o přestávkách, v prostorách školy)
- 2) Informovat žáky o netiketě a „listině práv na internetu“
- 3) Podporovat pozitivní využívání technologií
- 4) Posílit empatii mezi žáky
- 5) Vést k úctě k druhým
- 6) Vytvářet dobré vztahy

Postup školy při odhalení kyberšikany

U každého podezření, výskytu daného jevu musí být informován ředitel školy. Je nutná spolupráce školního metodika prevence, třídního učitele a ICT metodika (zálohování dat, zajištění stop ...). Musí se prověřit všechny možnosti napadení (SMS, youtube, profil, e-mail, WWW, ...).

- 1) důkladně vyšetřit všechny incidenty
- 2) ponechat si všechny důkazy kyberšikany
- 3) zajistit podporu a pomoc (IT expert, PPP, policie...)
- 4) informovat rodiče kyberagresora
- 5) poučit rodiče o tom, že mohou kontaktovat právníka
- 6) v případě, kdy se kyberšikana odehrála prostřednictvím mobilního telefonu, kontaktovat mobilního operátora
- 7) kontaktovat a spolupracovat s Facebookem nebo jakýmkoli jiným webovým prostředím, kde ke kyberšikaně došlo
- 8) žádat o konečný verdikt a informace
- 9) postihy (viz. školní řád)

Rady a doporučení žákům (oběti)

- 1) ukončit komunikaci
- 2) blokovat útočníka
- 3) oznámit útok, poradit se s někým blízkým, kdo může pomoci
- 4) uchovat důkazy
- 5) vyhledat pomoc psychologa, zaměřit se na trénink asertivity
- 6) nebýt nevšímaví (pro svědky a okolí)
- 7) podpořit oběti (pro svědky a okolí)

Zpracovala: Mgr. Miluše Kleiblová

Příloha č. 4 PPŠ

DŮLEŽITÉ KONTAKTY A WEBOVÉ STRÁNKY

OSPOD – Zábřeh

Náměstí Osvobození 345/15

789 01 Zábřeh

Mgr. Hana Horčicová

Vedoucí oddělení

Tel. 583 468 127

Kancelář. č. 146

Policie ČR- Zábřeh - Obvodní oddělení Zábřeh

Postřelmovská 7, 789 01, Zábřeh

Tel: 974 779 741

fax : 974 779 748

e-mail : suoozpabre@mvcr.cz

Městská policie Zábřeh

Bc. Václav Doubrava

nám. Osvobození 345/15, Zábřeh

tel: 583 411 594, 156

e-mail: vaclav.doubrava@mp.zabreh.cz, straznici@mp.zabreh.cz

PhDr. Ladislav Spurný

pracovník pro protidrogovou prevenci a prevenci sociálně patologických jevů

oddělení mládeže a sportu

Krajský úřad Olomouckého kraje

Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

tel.: 585 508 545, fax: 585 508 564

e-mail: l.spurny@kr-olomoucky.cz

PPP – Šumperk

Mgr. Hana Prejdová

oblastní metodik preventivních aktivit

Pedagogicko - psychologická poradna Olomouckého kraje pracoviště Šumperk, Husitská 12, 787 01

tel: 583 215 279

[email: hana.prejdova@ppp-sumperk.cz](mailto:hana.prejdova@ppp-sumperk.cz)

**Speciálně pedagogické centrum při Základní škole pro žáky se specifickými poruchami učení
a Mateřské škole logopedické SCHOLA VIVA, o.p.s., Erbenova 16, 787 01 Šumperk**

tel.: 583 22 23 24

fax.: 583 21 74 88

e-mail: spc@schola-viva.cz

www: <http://www.spc-sumperk.cz>; <http://www.schola-viva.cz>

Ředitelka SPC -PaedDr. Marcela Iliadisová

mobil: 732 910 634

e-mail: iliadisova@schola-viva.cz

HZS Olomouckého kraje – Zábřeh
Zahradní 5, 789 01 Zábřeh
Tel.: 950 786 011 – spojovatel
<http://www.hzsol.cz/pozarni-stanice/zabreh/>

Sdružení Linka bezpečí **LINKA BEZPEČÍ: 116 111**
Ústavní 91/95
181 21 Praha 8

LINKA PRO RODINU A ŠKOLU (anonymní)

Telefon: **116000 (zdarma, nonstop)**

Informace a podpora v následujících oblastech:

- Rozvod, rozchod rodičů
- Hádky a konflikty v rodině
- Potíže doma a ve škole
- Ubližování, šikana
- Sebevpoškození, drogy

e-mail: [**info@linkabezpeci.cz**](mailto:info@linkabezpeci.cz)

www: [**www.linkabezpeci.cz**](http://www.linkabezpeci.cz)

STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE – DOBRÁ VYHLÍDKA ŠUMPERK

583 284 111 –společná linka

778 445 825 – vedoucí střediska

778 445 826 – terénní pracovník

Internetové odkazy

- 1/ <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/prevence>
- 2/ <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>
- 3/ <http://www.zsstity.cz/metodik-prevence>
- 4/ <http://ppp-olomouc.cz/ppp/ppp-sumperk/>
- 5/ <http://www.spc-sumperk.cz>;
<http://www.schola-viva.cz> – SPC Šumperk
- 6/ <http://www.dobravyhliodka.cz/kontakty> - SVP Dobrá Vyhlídka Šumperk
- 7/ <https://www.kr-olomoucky.cz/primarni-prevence-rizikoveho-chovani-cl-391.html>
- 8/ www.prevence-info.cz - stránky zaměřené na problematiku prevence rizikového chování
- 9/ <https://www.linkabezpeci.cz>
- 10/ <http://www.minimalizacesikany.cz>
- 11/ <https://www.e-bezpeci.cz>
- 12/ www.bezpecnysumperk.cz - stránky zaměřené na prevenci kriminality (ke stažení přednášky ze semináře Společnou prevencí proti drogám)
- 13/ <http://www.drogy.cz/> - informace o drogách
- 14/ <http://www.pz-prevence.cz/> - Poradna Zdraví Šumperk
- 15/ www.linkaprorodinuaskolu.cz – šikana, sebepoškozování, rozvod, hádky, potíže ve škole, doma

Příloha č. 5 PPŠ

ŠKOLNÍ LITERATURA

Níže uvedené knižní tituly jsou k zapůjčení v hovorně.

Pokud budete mít zájem o zapůjčení některého z uvedených titulů, obraťte se na školního metodika prevence, nebo výchovnou poradkyni.

Adamsová, Caren. Fayova Jennifer. *Už žádné tajemství. Jak chránit děti před sexuálním napadením*. Praha: Themis, 1997, ISBN 80-85821-31-1

Angeer, Stuart. *Sex, AIDS, vztahy*. (přeložil Miroslav Kochan) Hlinsko: ECET ČR 1995, ISBN 80-7112-031-6

Ardweg Van den, Gerard J.M. Ph.D. *Terapie homosexuality, rádce pro postižené a poradce*. Hnutí pro život, 2003

Mgr. Čapek, Robert, PhDr. *Učitel a rodič, spolupráce, třídní schůzka, komunikace*. 1. Vydání, Praha: Grada, 2013, ISBN 978-80-247-4640-1

Dvořáček, D., Nešpor, Karel. Nováková, D. Sovinová, H. Šoltysová, T. Täubert, S.

Wasserbauer, S. *O nás – pro nás, aneb deník školáka, 2. díl*. Idea 1997

Dyer, Wayne W. *Vaše bludy*. Praha: Talpress, 1995

Dvořák, Dušan. *Metodika vzdělávacích programů prevence, drogových závislostí a HIV/AIDS*. 1.svazek, 2.vydání, Praha: Felia, 1995, ISBN 80-901966-2-1

Ferecki, Stanislav. *Byl jsem Svědkem Jehovovým*. 2.vydání, Ostrava: Vydavatelství křesťanských sborů, ISBN 80-85237-01-6

Franz von, Marie Louise. *Psychologický výklad pohádek*. (z němčiny přeložili Kristina a Jan Černí) 1.vydání, Praha: Portál, 1998, 184s., ISBN 80-7178-260-2

Ganeri, Anita. *Drogy od extáze k agonii*. 1.vydání, Praha: Amulet, 1996, ISBN 80-86299-70-8

PhDr. Hajný, Martin. Kořínek, Richard. Mgr. Majer Michal. *Rodina a drogy*. Olomouc: P-centrum, 2004

Havlíková, Miluše (ed). Kopřiva, Pavel. Mayer, Ivo, Vildová, Zdena. a kol. *Program podpory zdraví ve škole. Rukověť programu Zdravá škol.*, 1. Vydání, Praha: Portál, 1998, ISBN 80-85282-77-1

PhDr. Hajný Martin. Kořínek, Richard. Mgr. Majer, Michal. *Rodina a drogy*. Olomouc: P-centrum, 2004

Hayesová, Nicky. *Základy sociální psychologie*. (z angličtiny přeložila Irena Štěpaníková), 1.vydání, Praha: Portál, 1998, 168s. ISBN 80-7178-198-3

- Heidbrink, Horst. *Psychologie morálního vývoje*. (z němčiny přeložil Ondřej Müller), 1. Vydání, Praha: Portál, 1997, 176s. ISBN 80-7178-154-1
- Janošová, P., Kollerová, L. Zábředská, K. Kressa, J. Dědová, M. *Psychologie školní šikany*. 1. Vydání, Praha: Grada, 2016, 152s., ISBN 978-80-247-2992-3
- Jedlička, Richard. *Výchovné problémy s žáky z pohledu hlubinné psychologie*. 1.vydání, Praha: Portál, 2011, 248s., ISBN
- Kolář, Michal. *Skrytý svět šikanování ve školách. Příčiny, diagnostika a praktická pomoc*. 1.vydání, Praha: Portál, 1997, 128s. ISBN 80-7178-123-1
- Kolář, Michal. Bolest šikanování, cesta k zastavení epidemie šikanování na školách. 1. Vydání, Praha: Portál, 2001, 256s. ISBN 80-7178-513-X
- Koukolík, František. Drtilová, Jana. *Vzpouza deprivantů. O špatných lidech, skupinách, hlouposti a uchvácení moci*. Makropulost, 1996, ISBN 80-901776-8-9
- PhDr. Krumlovská Olga: *Jak vytvořit šťastný život*. Praha: Media Bohemica, s.r.o., 1998, ISBN 80-902525-3-2
- Mgr. Nováková, Dagmar. *Metodika protidrogové prevence pro pedagogy*. 1.vydání, Praha: Národní centrum podpory zdraví, ISBN 80-7071-006-3
- PhDr. Němec, J. PaedDr. Kusý, M. *aktivní sociální učení v podmínkách ústavní a ochranné výchovy*. Praha: Eteria, s.r.o. 1998
- Leman, Kevin. Sourozenecké konstalace. (z angličtiny přeložila Hana Kašparovská), 1. Vydání, Praha: Portál, 1997, 224s., ISBN
- Miovský, Michal. a kol. *Prevence rizikového chování dětí a mládeže*. Praha: Klinika adiktologie, 1. Lékařská fakulta UK a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, 2015
- Nebezpečí zvané droga*. Centrum primární prevence při OSP MMB
- Nešpor Karel. Csémy Ladislav. *Alkohol, drogy a vaše děti. Jak problémům předcházet, jak je včas rozeznat, jak je zvládat*. 3. rozšířené vydání, Praha: MŠMT a Besip, 1995
- Prim. MUDr. Nešpor, Karel. Csc. PhDr. Csémy Ladislav. *Bažení*. Praha: FIT-In, 1995
- Prim. MUDr. Nešpor, Karel. Csc. PhDr. Csémy Ladislav. *Jak poznat a překonat problémy s hazardní hrou*. 2. Vydání, Praha 1999
- MUDr. Nešpor, Karel . Csc. Fischerová, Daniela. PhDr. Csémy, Ladislav. Pernicová, Hana. ve spolupráci se žáky a studenty. *Fit IN 2001 plus. Příručka pro spolupracovníky programu Fit IN na základních a středních školách*. Fórum výchovy ke zdraví, 1996
- Prim. MUDr. Nešpor, Karel. PhDr. Csémy Ladislav ., PaedDr. Pernicová, Hana. *Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách*. Praha 1996
- Nešpor Karel. Csémy Ladislav. *Souvislost mezi alkoholem a jinými návykovými látkami. Důsledky pro prevenci a léčbu*. Praha 1999

Piaget, Jean. Inhelderová, Bärbel. *Psychologie dítěte*. (z francouzštiny přeložila Eva Vyskočilová), 2.vydání, Praha: Portál. 1997,144s., ISBN 80-7178-146-0

Mgr. Pemová, Terezie, Dis. Doc. PhDr. et PhDr. Ptáček, Radek, Ph.D., MBA. *Zanedbávání dětí. Příčiny, důsledky a možnosti hodnocení*. 1. Vydání, Praha: Grada, 2016, ISBN 978-80-271-9488-9

Pöthe, Peter. *Dítě v ohrožení*. 2. Rozšířené vydání, Praha: G plus G, 1999
Program preventivních aktivit uplatňovaných na školách a školských zařízeních. Praha: MŠMT, 1999

Řehák, Tomáš. *Sex, šlehačka na dortu*. Nakladatelství Křesťanský život. ISBN 80-7112-050-2

Říčan, Pavel. *Agresivita a šikana mezi dětmi. Jak dát dětem ve škole pocit bezpečí*. Praha: Portál, 1995, ISBN 80-7178-049-9

Sedláčková, Irena. Braun Richard. *Homofobie v žákovských kolektivech*. Praha, 2009 ISBN 978-80-7440-016-2

Singly de, Francois. *Sociologie současné rodiny*. (z francouzštiny přeložili Stanislav Štich, Ludmila Šašková), 1. Vydání, Praha: Portál, 1999, 128s., ISBN 80-7178-249-1

Schindlerová, Regine. *Petro, co je to trip?* Praha:Pragma, 1997, ISBN 80-7205-400-7
Šimanovský, Zdeněk. *Hry pro zvládání agresivity a neklidu*. 3. Vydání, Praha: Portál, 2015, ISBN 978-80-262-0887-7

Třída návod k použití. RAABE

Vágnerová, Kateřina. a kol. *Minimalizace šikany, praktické rady pro rodiče*. 2. Vydání, Praha: Portál, 2009, 152s., ISBN 978-80-7367-912-5

Prof. MUDr. Višnovský, Petr. Mgr. Bečková Ilona. *Bludný kruh toxikomanie*. Hradec Králové: Ekonomická a informační agentura, 1998, ISBN 80-85490-76-5

Prof. MUDr. Višnovský, Petr. Mgr. Bečková Ilona. *Bludný kruh toxikomanie II*. Hradec Králové: Ekonomická a informační agentura, 1998, ISBN 80-85490-76-5

Vodičková, Marcela. *Nebezpečí zvané droga. Informace a rady rodičům*. 1. Vydání, Brno: CPP při Odboru sociální péče Magistrátu města Brna

DVD: Pravda o drogách

Šťěstí přeje připraveným

Řekni drogám NE

Dítě v ohrožení

A nebo... Informační DVD pro metodiky prevence a další pedagogy ZŠ a SŠ

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA ŠKOLNÍHO METODIKA PREVENCE

ŠKOLNÍ ROK 2018/2019

V prosinci 2018 ukončil školní metodik prevence studium v P-CENTRU v Olomouci (4. semestr).

Na začátku školního roku byl Pedagogickou radou projednán Preventivní plán školy pro školní rok 2018/2019. Všichni učitelé byli seznámeni s jeho obsahem a přílohami, které jsou volně k dispozici ve sborovně. Preventivní plán školy (dále PPŠ) byl zveřejněn na webových stránkách školy, kde se s ním mohli seznámit rodiče. Součástí PPŠ jsou krizové plány, telefonní a emailové kontakty na odbornou pomoc.

Krizové plány byly upraveny dle nově vydaných Metodických pokynů MŠMT v oblasti alkoholu, tabáku a dalších návykových látek. Rodiče byli prostřednictvím žákovských knížek informováni o nebezpečí šíření pornografie. Žáci byli poučeni o nebezpečí držení a přeposílání fotografií s pornografickým obsahem.

Na začátku školního roku odjeli žáci 6.C na „GO“. Tato třída byla sestavena ze žáků, kteří přišli z okolních škol a neznali se. Probíhaly seznamovací aktivity a hry zaměřené na spolupráci. Pro žáky 6.B a 7.C byl připraven jazykový kurz, kterého se zúčastnil anglicky hovořící vyučující. Do něj byly zařazeny preventivní aktivity.

Pro každý ročník druhého stupně byly připraveny preventivní programy, které se zaměřily na specifickou primární prevenci. Většina z nich byla naplněna. Některé z programů se uskutečnily v jiném než plánovaném termínu. Každoročně využíváme nabídek Etických dílen, Probační a mediační služby, podporujeme rozvoj etické výchovy.

V letošním roce proběhla pro žáky 9 ročníků beseda o pracovních táborech v Rusku, která měla přesah do dnešní doby. Přednášejícím byl pan Vítězslav Vurst, který je zakladatelem nadace Michala Velíška. Na příkladech ruských gulagů se snažil přiblížit žákům lhostejnost lidí k tomu, co se děje. Přednáška na mnohé z žáků silně emocionálně zapůsobila.

Stejně jako v loňském roce i letos se na naší škole objevilo záškoláctví (řešeno v souladu se školním řádem, metodickými pokyny k omlouvání žáků a záškoláctví). Výsledkem byly neomluvené hodiny a řešení proběhlo v souladu s platnými právními předpisy.

U některých žáků se projevuje „skryté záškoláctví“ podporované zákonnými zástupci žáků. I v následujícím roce budou muset třídní učitelé důsledně dodržovat stanovené termíny omlouvání žáků a v případě, že dojde k podezření na záškoláctví (pravidelná absence), budeme vyžadovat omluvy od lékaře.

Zaznamenali jsme i náznaky šikany, které byly řešeny již v první fázi tzv. ostrakismu.

Stále častější jsou případy pomluv na internetových sítích. Vše probíhá v době mimo vyučování, vzhledem k vlivu na klima třídy a vztahy mezi žáky byly jednotlivé případy řešeny. Všechny tyto problémy byly řešeny domluvou. Dané jednání se pak už neopakovalo.

Ke konci roku se u jednoho žáka projevilo agresivní chování. Rodiče byli informováni a byla jim doporučena odborná pomoc.

V listopadu přišli dva žáci 9. B do výuky pod vlivem marihuany. Oba žáci se ke kouření marihuany přiznali. Škola informovala zákonné zástupce, OSPOD a Policie ČR provedla testování na návykové látky. Vzhledem k tomu, že byli způsobilí pobytu ve škole, zapojili se do další výuky. Později jeden ze žáků přinesl do školy marihuanu. Na tuto skutečnost se přišlo před hodinou tělesné výchovy, kdy v chlapecké šatně byla cítit vůně marihuany. Nalezený vzorek byl zajištěn a předán Policii ČR. Postup byl v souladu s krizovým plánem školy.

Velmi významnou roli hraje ŠKOLNÍ PARLAMENT, který se podílí na chodu školy, zapojuje se do preventivních aktivit pro žáky nižších ročníků, ekologických aktivit, vytváří různé školní rekordy, které pomáhají k vytváření sounáležitosti a spolupráci ve třídách.

Přínosem jsou také ekologické aktivity, které jdou napříč naší školou. Projekt VODA zapojuje žáky všech věkových skupin a vede ke spolupráci mezi dětmi.

Škola žákům nabízí volnočasové aktivity. Jedná se o nepovinné předměty a kroužky.

Slabší místem je podle mého názoru práce třídního učitele se třídou. Někteří třídní učitelé neučí celou třídu, nejsou v kontaktu se všemi žáky. Cestou z této situace by mohlo být zavedení třídnických hodin, nebo jedna vyučovací hodina v celé třídě (např. svět práce, výchova ke zdraví).

Velký důraz je kladen na bezpečí ve škole. Dohledy se zaměřují na přicházející cizí návštěvníky, dohlíží na zavírání zadních vchodových dveří.

Mgr. Martina Jedelská
Školní metodik prevence